

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA
VALSTS SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU

„Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

Reģistrācijas numurs 40003480798

Nicgales iela 26, Rīga, LV-1035, tālrunis 67575580, fakss 67548302, elektroniskais pasts rtrit@rtrit.lv, www.rtrit.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

2023.gada 14.februārī

Nr. 1.4./8

DARBA DROŠĪBAS INSTRUKCIJA MĀCĪBU KABINETĀ

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 1. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk – tehnikums) mācību norises drošības un darba aizsardzības prasības izglītojamiem un tehnikuma personālam mācību kabinetos.
2. Mācību priekšmetu pedagogi izglītojamos iepazīstina ar šiem noteikumiem, iekšējās kārtības noteikumiem, instrukcijām darba aizsardzībā, kā arī ar evakuācijas plāniem, evakuācijas ceļiem un izejām.
3. Par izglītojamo drošību mācību kabinetos atbild pedagogs, kura vadībā notiek nodarbības.

II. Bīstamie un kaitīgie darba vides faktori mācību kabinetos

4. Bīstamie faktori, kas var iedarboties uz izglītojamiem mācību kabinetos tehnikumā:
 - 4.1. elektriskā strāva;
 - 4.2. ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība;
 - 4.3. nepietiekams dabiskais un mākslīgais apgaismojums;
 - 4.4. neatbilstošs mikroklimats (gaisa temperatūra, relatīvais gaisa mitrums, gaisa kustīgums, ventilācija);
 - 4.5. bojāts inventārs, aprīkojums, mēbeles (galdi, krēsli u.tml.);
 - 4.6. neapmierinošs sanitāri higiēniskais stāvoklis (nemazgāta grīda vai nesakoptas telpas);
 - 4.7. piespiedu darba poza,
 - 4.8. neergonomisks mācību darba vietas iekārtojums (galdi, krēsli);
 - 4.9. siltuma starojums (mācību virtuvē no cepeškrāsnīm, plītīm);
 - 4.10. apdedzināšanās, applaucēšanās (mācību virtuvē);
 - 4.11. lokāls muskuļu sasprindzinājums;
 - 4.12. smagumu celšana un to pārvietošana (balstoties uz to, ka izglītojamiem jāuzkopj mācību telpas pēc nodarbības);
 - 4.13. ķīmiskie riska faktori (ieelpošana, saskarē uz ādas);
 - 4.14. bioloģiskie riska faktori (piemēram, jēlas gaļas apstrāde);

- 4.15. traumatisma riska faktori (ķermēju daļu sagriešana (nazis), saduršanās (piemēram, šujot ar adatām), paslīdēšana uz izlijušiem šķidrumiem, aizķeršanās, krītošu objektu iedarbība.
5. Mācību kabinetos jāveic regulāru vēdināšanu, atverot logus un durvis. Lai panāktu efektīvu CO₂ koncentrācijas kritumu mācību telpā, jāievēro šādi pareizas telpas vēdināšanas pamatnosacījumi:
 - 5.1. vēdināšanas laikā telpā neuzturas izglītojamie;
 - 5.2. vēdināšana tiek veikta ar pilnībā, nevis pusvirus atvērtu logu (-iem), ja to pieļauj konkrētās mācību telpas drošības prasības;
 - 5.3. telpas vēdina, atverot visas konkrētās telpas logus un durvis, ja pastāv tāda iespēja;
 - 5.4. starpbrīdim atvēlētais laiks maksimāli tiek izmantots vēdināšanai.

III. Drošības prasības pirms nodarbību sākuma

6. Pirms nodarbības pedagogam:
 - 6.1. jāpārbauda, vai mācību kabinetā ir droši apstākļi, vai nav bojāti un nestabili krēslī vai mācību galdi, kā arī jāpārliecinās vai nav bojātas elektriskās ierīces. Jāizvēlas piemērots apgaismojums un nepieciešamības gadījumā jānovērš saules apžilbinājums, izmantojot saules aizsargžalūzijas vai aizkarus;
 - 6.2. jāizvēdina telpas, uzmanīgi jāatver un jāaizver logi, lai netiktu bojātas žalūzijas un aizkari. Vēdināšanas laikā izglītojamiem jāatstāj mācību kabinets. Darbnīcu klasēs logus drīkst atvērt tikai vēdināšanas režīmā;
 - 6.3. jāpievērš uzmanība grīdas tīrībai (nepieļaujama slapja, eļļaina, piemēslota grīda; netīri atkritumu grozi, izlietnes u.c.);
 - 6.4. jāpārbauda, vai uz skapjiem, plauktiem nav novietoti istabas augi un citi priekšmeti, kuri krītot var traumēt izglītojamos;
 - 6.5. ja mācību kabinetā atrodas uzkošanas inventārs, jāpārbauda, vai ir tas ir tīrs un rūpīgi novietots, lai tas netraucētu izglītojamo pārvietošanos.
7. Mācību kabinetā izglītojamie drīkst iejet tikai ar pedagoga atļauju. Izglītojamiem ir jāizslēdz mobilos telefonus, jānoliek tos somā vai kabatā, ja tos neizmanto mācību stundas vajadzībām un savlaicīgi jāsagatavojas mācību stundai.
8. Ja nepieciešams, izglītojam pirms nodarbību uzsākšanas jāuzvelk atbilstošu apģērbu, piemēram, halātu vai priekšautu. Matiem jābūt savāktiem, tie nedrīkst būt izlaisti, ja pastāv to ievēršanas vai ieraušanas risks.
9. Nodarbību laikā izglītojamiem jāpilda pedagogu un citu tehnikuma darbinieku norādījumi.
10. Ja mācību specifikā ir riska faktori, kuri var ietekmēt izglītojamā veselību, tad mācības atļauts uzsākt tikai tad, ja tiek lietoti individuālie aizsardzības līdzekļi, piemēram, cimdi vai sejas maskas.
11. Izglītojamiem un pedagojiem ir pienākums neuzsākt mācību darbu, ja jūtamas saslimšanas pazīmes.

IV. Drošības prasības nodarbību laikā

12. Nodarbību laikā izglītojamiem jāpilda pedagoga norādījumi. Nodarbību laikā jābūt uzmanīgiem, nedrīkst traucēt mācību stundu, bez atļaujas atstāt mācību kabinetu, traucēt citiem izglītojamiem un pedagogam.
13. Izglītojamā pienākumi mācību kabinetā:
 - 13.1. ekonomiski lietot energoresursus;
 - 13.2. konstatējot bojājumus elektroietaisēs, elektriskajos vados, rozetēs u.c., nekavējoties jāziņo skolotājam;
 - 13.3. bez pedagoga atļaujas neieslēgt un bez uzraudzības neatstāt ieslēgtu televizoru, projektoru vai citu tehniku. Pedagogs nedrīkst uzticēt to uzraudzību izglītojamajiem;

- 13.4. saudzīgi izturēties pret tehnikuma inventāru;
- 13.5. neizmantot bojātas mēbeles (krēslus, galdus),
- 13.6. nemest uz grīdas atkritumus (piemēram, papīrus, ābolu serdes, banānu mizas, košļajamās gumijas, izliet ūdeni), ja tas ir noticis, tad nekavējoties jāsaslauka un jāsavāc atkritumi, kuri var izraisīt paslīdēšanu;
- 13.7. mācību procesa laikā lietot tikai atbilstošu mācību inventāru un darba aprīkojumu, ko norādījis pedagogs un patvalīgi neizvēlēties citu inventāru vai aprīkojumu;
- 13.8. lietot izsniegtos individuālos aizsardzības līdzekļus, ja mācību darba apstākļos tas nepieciešams, piemēram, darba cimdus un sejas maskas;
- 13.9. bez pedagoga atļaujas aizliegts izmantot mācību inventāru un darba aprīkojumu kā arī patvalīgi to mēģināt salabot, ja konstatēti kādi bojājumi.
14. Pedagogam ir pienākums, lai izglītojamie nepārkāptu elektrodrošības noteikumus, kā arī ievērotu šajos noteikumos noteiktās prasības.

V. Drošības prasības ārkārtas situācijās

15. Ja noticis nelaimes gadījums vai radusies situācija, kura apdraud veselību vai dzīvību, izglītojam nekavējoties par to jāziņo pedagogam, jāsniedz pirmā palīdzība, nepieciešamības gadījumā jāizsauc pirmā neatliekamā medicīniskā palīdzība, zvanot pa tālruni 113 vai 112.
16. Aizdegšanās gadījumā izglītojamam nekavējoties jāziņo pedagogam, ja iespējams, jāatslēdz elektriskā strāva, jālokalizē ugunsgrēks savas kompetences ietvaros.
17. Ugunsgrēka gadījumā jāzvana un jāizsauc ugunsdzēšības un glābšanas dienests pa tālruni 112.
18. Ārkārtas situācijā pedagogiem un izglītojamiem jāpārtrauc darbs un jāevakuējas atbilstoši evakuācijas plānam uz drošu pulcēšanās vietu.

VI. Drošības prasības beidzot nodarbības

19. Izņemot gadījumus, kad attiecīgajā struktūrvienībā uzkopšanas darbus veic izglītības iestādes darbinieks vai ārpakalpojums (par ko izglītojamie tiek informēti), izglītojamiem ir šādi mācību kabinetu uzkopšanas pienākumi:
 - 19.1. katru dienu pedagoga uzraudzībā pēc pēdējās stundas izglītojamiem jāveic mācību telpas mitro uzkopšanu, jāizmazgā grīdas un izlietnes, jānotīra tāfele (atvērot logus) un jāiznes atkritumi, atstājot tīras atkritumu urnas.
 - 19.2. jānovieto norādītajā vietā tīru uzkopšanas inventāru un mazgāšanas līdzekļus.
20. Beidzot mācību darbu, izglītojamiem inventārs un darba aprīkojums jānovieto tam paredzētā vietā, pārliecinoties, ka tas ir atvienots no elektriskās strāvas un tam nav vizuāli bojājumi, kā arī jāaizver mācību kabineta logus, jānodzēš apgaismojums un ar pedagoga atļauju jāatstāj mācību telpas.
21. Pedagogam jāpārliecinās par kārtību mācību kabinetā, elektroierīču drošību, jāaizslēdz kabinets un atslēgas jānodod tehnikuma informācijas biroja administratoram.

VII. Noslēguma jautājums

22. Atzīt par spēku zaudējušu 2018.gada 18.oktobra iekšējos noteikumus Nr.1.4./18 “Darba drošības instrukcija mācību kabinetā”.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane